

DEĞERLENDİRMELERDE TUTARLILIK

İLEDAK Program Değerlendiricileri Eğitim Çalıştayı
10 Aralık 2016, İstanbul

Sunum İçeriđi

- Üç Aşamada Tutarlılık
- Tutarlılık Düzeyleri ve Ana Sorumluları
- Değerlendirmelerde Tutarlılık
- Değerlendirmelerde Tutarlılık: Bazı Önemli İlkeler
- Değerlendirmelerde Tutarlılık: Ölçüt 2 ve Ölçüt 3
- Değerlendirmelerde Tutarlılık: Ölçüt 4

Üç Aşamada Tutarlılık

- Değerlendirme sürecinde tutarlılık
- Değerlendirmelerde tutarlılık
- Raporlamada tutarlılık (format, üslup, derinlik/ayrıntı)

Tutarlılık Düzeyleri ve Ana Sorumluları

- Bir kurumda aynı ekip tarafından değerlendirilen farklı programlar arasındaki tutarlılık [Ekip]
- Aynı dönemde değerlendirilen farklı kurumların programları arasındaki tutarlılık
[Ekip Başkanları, Tutarlılık Kontrol Komitesi]
- Farklı dönemlerde değerlendirilen programlar/kurumlar arasındaki tutarlık
[Ekip Başkanları, Tutarlılık Kontrol Komitesi, İLEDAK]

Ekip => Ekip Başkanı =>Tutarlılık Kontrol Komitesi => İLEDAK

Değerlendirmelerde Tutarlılık

- Programlar arasında değerlendirmelerin
 - Kapsamı / Bütünlüğü (*hiçbir ölçüt/bileşen atlanmamalı*)
 - Derinliği / Ayrıntısı (*bazısı yüzeysel bazısı aşırı ayrıntılı olmamalı*)dengeli ve tutarlı olmalı.
- Programlardaki ölçütlere ilişkin yetersizliklerin uygun terimlerle (**eksiklik, zayıflık, kaygı, gözlem**) değerlendirilmesi tutarlı olmalı.
- Ölçütlere ilişkin zayıflık değerlendirmesi yapıldığı durumda önerilen Ara Rapor - Ara Ziyaret kararları tutarlı olmalı.

Değerlendirmelerde Tutarlılık: Bazı Önemli İlkeler

- Değerlendirmeler kanaata değil
 - İLEDAK ölçütlerine ve
 - bu ölçütlere ilişkin kurumca sağlanan kanıtlara, ekip üyelerinin gözlemlerine ve görüşmelerde edindikleri bilgilere dayanmalı.
- Ekip üyeleri arasında tüm programlardaki tüm değerlendirmeler üzerinde görüş birliği amaçlanmalı
 - Ekip üyeleri ekip toplantılarında yapılan tüm tartışmalarda ve alınan tüm kararlarda katılımcı rol üstlenmeli
- Bir ölçütün bileşenlerinin o ölçütün sağlanma düzeyine ilişkin genel karara katkıları iyi tartılmalı.
- Kararlar sağduyulu ve kurumda gözlenen yetersizliklerin boyutları ile uyumlu olmalı.

Değerlendirme Kararlarında Tutarlılık

- **EKSİKLİK** Değerlendirmesi Ne Zaman Yapılmalı?
 - Ölçütün genel amacı hiç karşılanmıyorsa
- **ZAYIFLIK** Değerlendirmesi Ne Zaman Yapılmalı?
 - Ölçütün genel amacı kısmen karşılanıyor ancak tümüyle karşılanmıyorsa
- **KAYGI** Değerlendirmesi Ne Zaman Yapılmalı?
 - Ölçütün genel amacı halen (büyük ölçüde) karşılanıyor ancak bazı sorunlar yakın gelecekte ölçütün karşılanmamasına yol açabilir gibi görünüyorsa
- **GÖZLEM** Ne Zaman Belirtilmeli?
 - Saptanan bir bulgu İLEDAK ölçütleri ile ilgili ama doğrudan kapsamıyorsa [Örnekler: İçten beslenme (Ölçüt 6), aşırı yüklü bir eğitim programı (Ölçüt 5)]

Değerlendirmelerde Tutarlılık: Ölçüt 2 ve Ölçüt 3

- Kurumlarca kavranması ve sağlanması sıkıntılı.
- Tutarlı değerlendirilmeleri kolay değil.
- İLEDAK terminolojisi ekip başkanları ve değerlendiriciler tarafından doğru kavranmalı.
- Kurumun kullandığı terminolojide farklılıklar varsa, ekip başkanları ve değerlendiriciler bunları doğru anlamalı.
- Ekip başkanlarının ve değerlendiricilerin zihinleri özellikle bu ölçütlerin beklentileri hakkında herhangi bir tereddüde yer vermeyecek şekilde açık olmalı.

Ölçüt 2. Program Eğitim Amaçları:

Ne zaman EKSİKLİK?

Bu ölçüt hiçbir şekilde sağlanamamışsa **EKSİKLİK** değerlendirmesi yapılmalıdır. Bazı nedenler:

- Eğitim amaçları hiç tanımlanmamış
- Eğitim amaçları tanımlanmış ama aşağıda ancak aşağıda sıralanan yetersizliklerin **birçoğu** görülüyor:
 - Eğitim amaçları İLEDAK tanımıyla tümüyle uyumsuz.
 - Eğitim amaçlarını belirleme ve dönemsel gözden geçirme süreçleri hiç tanımlanmamış.
 - Eğitim amaçlarının belirlenmesinde hiçbir paydaş katılımı olmamış.
 - Amaçlara erişimin başarısının ölçülüp değerlendirilmesi için süreç temelli hiçbir yaklaşım ya da sistematik bulunmamakta.
 - Amaçlara ne kadar erişildiğini gösterecek hiçbir veri bulunmamakta.

Ölçüt 2. Program Eğitim Amaçları

Ne zaman ZAYIFLIK?

Bu ölçüt tümüyle değil ama **kısmen** sağlanıyorsa **ZAYIFLIK** değerlendirmesi yapılmalıdır. Bazı nedenler:

- Eğitim amaçları İLEDAK tanımıyla tam uyumlu değil
- Eğitim amaçlarını belirleme ve dönemsel gözden geçirme süreçleri açıkça tanımlanmamış.
- Eğitim amaçlarının belirlenmesinde paydaş katılımı ya çok kısıtlı ya da sistematik değil.
- Amaçlar paydaşlarca ve öğrenci adaylarınca erişilebilecek şekilde yayımlanmamış.
- Amaçların kurumun özgörevi ile uyumu ortaya konmamış.
- Amaçlara erişimin başarısının ölçülüp değerlendirilmesi için süreç temelli bir yaklaşım bulunmamakta ya da bunun için yeterli bir sistematik tanımlanmamış.
- Amaçlara ne kadar erişildiğini gösterecek veri bulunmamakta.

Ölçüt 2. Program Eğitim Amaçları

Ne zaman KAYGI?

Bu ölçüt genelde sağlanıyorsa, ama bazı sorunlar ileride ölçütün sağlanmasını tehlikeye atacak gibi duruyorsa **KAYGI** değerlendirmesi yapılmalıdır. Bazı nedenler:

- Amaçlar yayımlanmış ancak sık sık değiştirilmekte
- Amaçlar dönemsel olarak gözden geçiriliyor, ancak paydaş katılımı kısıtlı ya da süreklilik göstermiyor.
- Amaçlara erişimin başarısının ölçülüp değerlendirilmesi süreci tanımlanmış ancak henüz tam anlamıyla uygulanmamış ve çok kısıtlı veri toplanmış . (İlk kez değerlendirilecek programlar için kaygı değerlendirmesi yapılabilir.)

Ölçüt 3. Program Çıktıları

Ne zaman EKSİKLİK?

Bu ölçüt hiçbir şekilde sağlanamamışsa **EKSİKLİK** değerlendirmesi yapılmalıdır. Bazı nedenler:

- Program çıktıları (kazanımları) hiç tanımlanmamış
- Program çıktıları tanımlanmış ancak bunlar aşağıda sıralananların **birçoğu** nedeniyle bu ölçütün genel amacına uymuyor:
 - Program çıktıları İLEDAK Çıktıları'nın birçoğunu içermiyor
 - Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan herhangi bir ölçme-değerlendirme süreci oluşturulmamış.
 - Mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarına dair hiçbir kanıt bulunmamakta.

Ölçüt 3. Program Çıktıları

Ne zaman ZAYIFLIK?

Bu ölçüt tümüyle değil ama kısmen sağlanıyorsa **ZAYIFLIK** değerlendirmesi yapılmalıdır. Bazı nedenler:

- Program çıktıları İLEDAK Çıktıları'nın birkaçını içermiyor.
- Program çıktıları Program Eğitim Amaçları'nın tümünü desteklemiyor.
- Bazı program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirleyecek ve belgeleyecek bir ölçme-değerlendirme süreci henüz oluşturulmamış.
- Belgelenmiş ölçme-değerlendirme sonuçları bazı çıktılar için bulunmamakta.
- Bazı program çıktılarının öğrencilere kazandırıldığına ilişkin kanıtlar bulunmamakta.
- Normal ve ikinci öğretim programlarının çıktılara ulaşım ile ilgili ölçme-değerlendirme sonuçları ayrıştırılmamış.

Ölçüt 3. Program Çıktıları

Ne zaman KAYGI?

Bu ölçüt genelde sağlanıyorsa, ama bazı sorunlar ileride ölçütün sağlanmasını tehlikeye atacak gibi duruyorsa **KAYGI** değerlendirmesi yapılmalıdır. Bazı nedenler:

- Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirleyen ve belgeleyen ölçme-değerlendirme sürecinin uygulanmasının süreklilik ve sürdürülebilirlik sorunları var.
- Ölçme-değerlendirme süreci bazı program çıktıları için somut veriler üretmiyor.
- Bazı çıktılar öğrencilere kısmen kazandırılabilenekte. [Örnek: Yabancı dil bilgisi öğrencilerin bazılarında yeterli düzeyde kazandırılmıyor]

TEŞEKKÜRLER...